ORĘDOWNIK POWIATU KOZMINSKIEGO

Abonament:
kwartalnie: w ekspedycji . . . . 300.00 mk.
„ na poczcie . . . . 330.00 mk.
numer pojedyńczy . . . . 15.00 mk.

Dział urzędowy ⊟ nieurzędowy

Koźmin, środa dnia 6 września 1922 r.

Ogłoszenia:
wiersz 1-łam. nonp. na str. 6-cio ła n. lub miejsce jego 20.00 mk.
wiersz reklamowy nonparelowy na stronie 3-łamowy . 50.00 mk
Dla ogłaszających z poza powiatu 100 % więcej

Nr. 71 | **Za redakcję:** Dział urzędowy: Starostwo; nieurzędowy: E. Kraszewski w Koźminie. Wychodzi 2 razy tyg. Ogłoszenia przyjmuje się do wtorku i piątku godz. 9 przedpoł. | **Druk:** ZAKŁAD GRAFICZNY EDWARDA KRASZEWSKIEGO w KOŹMINIE. Nakład własnej księgarni. Telefon 34. Adres telegraficzny: Orędownik Koźmin | **Rok 35**

Dział urzędowy

Nr. 409. **Wybory do Sejmu**

Okręg Wyborczy nr. 37.

Ogłoszenie.

Na zasadzie art. 31 ustęp 1 Ordynacji Wyborczej do Sejmu z dnia 28 lipca 1922 r. (Dz. Ustaw nr. 66 poz. 590) podaje Okręgowa Komisja Wyborcza do publicznej wiadomości co następuje:

Dzień wyborów:

Wybory do Sejmu odbędą się w dniu **5-go listopada 1922 roku.** (Dekret z dnia 18 sierpnia 1922 Dz. Ust. nr. 66 poz. 593).

Godziny głosowania:

Głosowanie rozpoczyna się o godzinie 9-tej rano i trwa bez przerwy do godziny 9-tej wieczorem (art. 72 ord. wyb.)

Liczba posłów, którzy mają być wybrani w okręgu:

Okręg wyborczy nr. 37, obejmujący powiaty: Ostrów, Odolanów, Ostrzeszów, Kępno, Pleszew, Jarocin, **Koźmin**, Krotoszyn i Gostyń, wybiera 6 (sześciu posłów) (załącznik do Ord. Wyb. Dz. Ustaw nr. 66 str. 1171).

Miejsce, czas, sposób i ostatni termin zgłaszania kandydatur i oświadczeń w myśl art. 57.

Kadydatury poselskie w okręgu wyborczym powinny być zgłaszane pisemnie na ręce przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej Adolfa Gatnikiewicza w Ostrowie nie później, niż 30. dnia przed dniem wyborów, **a więc najpóźniej dnia 6-go października 1922 roku.**

Kandydatura może być zgłoszona tylko za zgodą kandydata. Odnośne oświadczenie, zaopatrzone jego własnoręcznem podpisem, powinno być wręczone przewodniczącemu Okręgowej Komisji Wyborczej nie później niż 22. dnia przed dniem wyborów (t j. 14-go października 1922 roku.

Oświadczenie to musi ponadto zawierać stwierdzenie, że kandydat uważa się za obywatela Państwa Polskiego i że wedle swej najlepszej wiedzy posiada bierne prawo wyborcze. W braku takiego oświadczenia należy wykreślić kandydata z listy.

Nikt nie może być w tym samym okręgu wyborczym zgłoszony na dwóch lub więcej listach kandydatów (art. 44 ord. wyb.)

Zgłoszenia winne być podpisane łącznie lub na oddzielnych deklaracjach najmniej przez 50 wyborców zamieszkałych w okręgu wyborczym (art. 45 ord. wyb.)

Liczba kandydatów na liście okręgowej nie może przewyższać dwukrotnej liczby posłów przypadających na dany okręg (art. 46 ord. wyb.)

Zgłaszający okręgową listę kandydatów powinni jednocześnie w pisemnem oświadczeniu wskazać swego pełnomocnika uprawnionego do porozumiewania się z władzami wyborczemi i składania w imieniu zgłaszających oświadczeń w sprawie zgłoszenia. Oprócz pełnomocnika należy równocześnie wskazać jego zastępcą (art. 47 ustęp 1 i 2 ord wyb.)

Pełnomocnik okręgowej listy kandydatów może złożyć na ręce przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej na piśmie oświadczenie, iż listę swą przyłącza do oznaczonej w oświadczeniu państwowej listy kandydatów, jednakże tylko o tyle, o ile lista okręgowa którą reprezentuje jest oznaczona tem samem mianem, co i lista państwowa.

Oświadczenie to musi być złożone najpóźniej na 22 dni przed dniem wyborów **(to jest: najpóźniej dnia 14 października 1922 roku)** inaczej mandaty z tej listy uzyskane pozostaną przy rozdziale mandatów z list państwowych nie uwzględnione.

Mandaty z listy okręgowej, do żadnej listy państwowej nie przyłączone, nie będą uwzględnione przy rozdziale mandatów z list państwowych (art. 57 ord. wyborczej).

Skład osobowy Okręgowej Komisji wyborczej:

Przewodniczący:

Adolf Gatnikiewicz, sędzia Sądu Okręgowego w Ostrowie.

Zastępca;

Marjan Wesper, sędzia Sądu Okręg. w Ostrowie.

Członek mianowany przez Wojewodę:

Wajciech Lipski, właściciel ziemski w Lewkowie pow. Ostrów.

Zastępca:

Alfred Van Roy, radca kolejowy w Ostrowie.

Członkowie, wybrani przez Radę miejską m. Ostrowa:

Wacław Jankowski, sędzia kom. w Ostrowie, Rynek 26.

Kazimierz Świetlik, kierownik Oddziału „Vesty" w Ostrowie, Rynek 32.

Zastępcy:

Mieczysław Dzierzawski, sekretarz związkowy w Ostrowie.

Józef Zwierzycki, mistrz siodlarski w Ostrowie.

Członkowie wybrani przez Sejmik Powiatowy pow. Ostrowskiego:

Józef Kubik, gospodarz w Westrzy, nr. 8.

Józef Pełczyński, kierownik kooperatywy „Wagon" w Ostrowie, ul. Zdunowska nr. 7.

Zastępcy:

Andrzej Połomski, obuwnik w Krępie, nr 40.

Mikołaj Lisiak, gospodarz w Sławinie, nr. 36.

Lokal urzędowy Okręg. Kom. Wyborczej:

Gmach Sądu Okręgowego w Ostrowie,
ulica Sądowa nr. 2, pokój 1.

Ostrów dnia 31 sierpnia 1922 roku.

Okręgowa Komisja Wyborcza.

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.
Nr. dz. 5089/22 St.

Koźmin, dnia 1 września 1922 r.

Starosta, Czarnecki.

Nr. 410. **Ogłoszenie**

W dniu 12 listopada 1922 r. odbędą się

Wybory do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

w czasie od 9 rano bez przerwy do 9 wieczorem.

W okręgu wyborczym Województwa Poznańskiego mają być wybrani 7 senatorów.

Kandydatury senatorskie winny być zgłoszone na piśmie na ręce Przewodniczącego okręgowej Komisji wyborczej do 6 października 1922 r. w dniu powszednim od 10 godz. do 12 przed południem w gmachu Sądu Okręgowego w Poznaniu przy Alejach Marcinkowskiego, pokój nr. 52.

Do 14. 10. 1922 r. należy wręczyć wymienionemu wyżej przewodniczącemu oświadczenie kandydatów, że na kandydaturę się zgadzają (anal. do art. 44 ord. wyb.)

Zgłoszenie kandydatów na senatorów winno być podpisane najmniej przez 50 wyborców zamieszkałych w okręgu Województwa Poznańskiego.

Liczba kantydatów nie może przekraczać 14. Zgłaszający okręgową listę kandydatów winni jednocześnie wykazać swego pełnomocnika i jego zastępcę (anal. do art. 47 ord. wyb.)

Wyborcy podpisujący zgłoszenie okręgowej listy kandydatów powinni obok swojego, czytelnego podpisu, podać swój wiek, zawód i dokładny adres.

W listach kandydatów należy podać nazwisko, imię, wiek, zawód i miejsce zamieszkania każdego kandydata na senatora.

Nazwiska kandydatów powinny być oznaczone kolejnemi numerami.

Oświadczenie o przyłączeniu listy okręgowej (wojewódzkiej do listy państwowej, należy złożyć na ręce podpisanego Przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej (gmach Sądu Okręgowego w Poznaniu, pokój Nr. 52) do 14. 10. 1922 r.

Skład okręgowej komisji wyborczej jast następujący:

Przewodniczący:

Franciszek Piotrowicz, Dyrektor Sądu Okręgowego w Poznaniu.

Zastępca przewodniczącego:

Stanisław Czerwiński, Sędzia Sądu Okręgowego w Poznaniu.

Członkowie:

Jan Witkowski, właściciel ziemski w Głównie,

Aleksander Jordan, właściciel ziemski w Chomencicach,

Antoni Radomski, właściciel ziemski w Koziałkowej Górce,

Franciszek Unrug, dzierżawca dóbr w Głuszynie,

Ks. proboszcz Smorawski, z Wronczyna.

Zastępcy członków:

Franciszek Czechowski, właśc. ziemski w Szlabędzinie,

Wiktor Pluciński, dzierżawca dóbr w Trzebawiu,

Stanisław Paisert, robotnik w Głównie,

Mroczkowski, radca celny w Swarzędzu,

Albin Gramze, w Szwarzędzu,

Lokal urzędowy okręgowej komisji wyborczej mieści się w gmachu Sądu Okręgowego przy Alejach Marcinkowskiego Nr. 32, pokój Nr. 52.

Poznań, 31 sierpnia 1922 r.

Okr. Komisja Wyborcza na okręg wyborczy 35
Piotrowicz, przewodniczący

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.
— L. dz. 5088/22 St. —

Koźmin, dnia 1 września 1922 r.

Starosta,
Czarnecki

Nr. 411. **Zbrodnie i występki, odnoszące się do wykonywania praw obywatelskich.**

§ 105.

Kto przedsiębierze rozbicie Sejmu albo innego zgromadzenia ustawodawczego w Polsce albo zniewolenie ich do powzięcia lub zaniechania uchwał albo usunięcie przemocą członków z tego zgromadzenia, ulega karze ciężkiego więzienia najmniej pięcioletniego, albo osadzenie w twierdzy na taki sam przeciąg czasu.

W razie okoliczności łagodzących stosuje się karę osadzenia w twierdzy najmniej na rok.

§ 106.

Kto uniemożliwia członkowi wspomnianego zgromadzenia przemocą albo groźbą spełnienia przestępstwa udanie się na miejsce zgromadzenia lub głosowania ulega karze ciężkiego więzienia do pięciu lat albo osadzenia w twierdzy na taki sam przeciąg czasu.

W razie okoliczności łagodzących stosuje się osadzenie w twierdzy do dwuch lat.

§ 107.

Kto przemocą, lub groźbą spełnia przestępstwa, uniemożliwia obywatelowi polskiemu we wykonaniu jego praw obywatelskich wybór lub głosowanie, ulega karze więzienia najmniej sześciomiesięcznego, albo karze osadzenia w twierdzy do pięciu lat.

Usiłowanie jest karalne.

§ 108.

Kto w sprawie publicznej, mając sobie poruczone zbieranie kart wyborczych, kart głosowania lub innych znaków wyborczych, albo prowadzenie odnośnego protokółu, umyślnie spowoduje nieprawdziwy wynik aktu wyborczego albo wynik fałszuje, ulega karze więzienia od tygodnia do 3 lat.

Jeżeli czynu dopuszcza się osoba, której nie poruczono zbierania kart lub znaków, ani innej czynności przy odbywaniu wyborów, stosuje się karę więzienia do dwóch lat.

Można także orzec utratę praw czci obywatelskiej.

§ 109.

Kto w sprawie publicznej kupuje sprzedaje głos wyborczy, ulega karze więzienia od miesiąca do dwuch lat można także orzec utratą praw czci obywatelskiej.

Na obszarze b. dzielnicy pruskiej położonych w obrębie b. linji demarkacyjnej obowiązują ponadto dwa następujące rozporządzenia Komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej.

Rozporządzenie z 22 marca 1919 r. poz. 10 Tygodnika Urzędowego Nr. 2.

§ 1.

Kto w jakikolwiek bądź sposób przez nadużycie swego stanowiska lub socjalnego wpływa na trzecie osoby co do wykonania lub nie wykonania praw wyborczych, karany będzie przez sąd doraźny więzieniem aż do pięciu lat.

§ 2.

Niniejsze rozporządzenie obowiązuje z dniem 22 marca 1919 r.

II.

Dekret z 2 maja 1919 r. poz. 49 Tygodnika Urzędowego Nr. 11.

DEKRET

o postanowieniach karnych za przeciwdziałanie wyborom do Sejmu i wykonywaniu obowiązków poselskich.

Art. 1.

Kto przeszkodzi wyborcy za pomocą gwałtu na osobie, groźby karygodnej, podstępu, nadużycia władzy lub uniemożliwienia styczności z odpowiedniemi oso-

bami urzeczywistnienia prawa wolnego wyboru do Sejmu, podlega karze więzienia do roku jednego.

Jeżeli przestępstwo zostało spełnione przez kilka osób lub przez urzędnika podczas wykonywania obowiązków służbowych, dotyczących nadzoru nad prawidłowością wyborów, winny podlegać karze więzienia na czas od roku jednego do lat trzech.

Art. 2.

Kto podburza do przeciwdziałania wyborom do Sejmu podlega karze więzienia do roku jednego.

Art. 3.

Kto nakłania wyborcę za pomocą poczęstunku, daru, obietnicy korzyści osobistej lub podstępu do głosowania przy wyborach do Sejmu na rzecz nakłaniającego lub wskazany przezeń osoby, podlega karze więzienia do roku jednego.

Tej samej karze podlega wyborca, który zgodził się na poczęstunek, dar lub korzyść osobistą, aby głosować na rzecz wskazanej mu osoby.

Art. 4.

Kto przeszkadza czynnościom zebrań przedwyborczych Izb Komisji wyborczych do Sejmu za pomocą gwałtu na osobie, groźby karygodnej, podstępu, nadużycia władzy, uszkodzenia lokalu, przeznaczonego na zebranie, lub sztucznego zanieczyszczenia powietrza, jeżeli ustawa nie przewiduje kary cięższej, podlega karze więzienia od roku jednego do trzech lat.

Jeżeli przestępstwo zostało spełnione przez kilka osób uzbrojonych, to winni podlegają karze więzienia na czas od trzech do sześciu lat.

Art. 5.

Kto bierze udział w wyborach do Sejmu z wiedza, że prawa do tego nie posiada, podlega karze aresztu.

Tej karze podlega wyborca, który głosuje więcej niż raz jeden lub też poza swoim obwodem.

Art. 6.

Kto popełni nadużycie przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów wyborczych do Sejmu, podlega karze więzienia na czas od roku jednego do lat trzech.

Art. 7.

Kto ukryje, uszkodzi, fałszuje listy, protokóły, lub inne dokumenty dotyczące wyborów podlega karze więzienia od roku jednego do trzech lat.

Jeśli przestępstwo zostało spełnione przez kilka osób uzbrojonych, to winni podlegają karze więzienia na czas od trzech do sześciu lat.

Art. 8.

Kto nie dopuści posła do Sejmu — za pomocą gwałtu na osobie, karygodnej groźby, podstępu lub nadużycia władzy do wykonania obowiązków, związanych z jego mandatem, podlega karze więzienia na czas od trzech do sześciu lat.

Art. 9.

Wykroczenia przeciw powyższemu dekretowi podlegają rozpatrywaniu przez sądy doraźne.

Powyższe przepisy karne — obowiązujące w byłej dzielnicy pruskiej — podaję niniejszem do publicznej wiadomości i zastosowania się — ze względu na mające się odbyć **wybory do Sejmu i do Senatu.**

— Nr. dz. 5887/22 St. —

Koźmin, dnia 30. sierpnia 1922 r.

Starosta
Czarnecki

Nr. 412. **Rozporządzeniem Pana Wojewody w Poznaniu z dnia 22. lipca 1922 r. — L. dz. 3162/22 III. B. — mianowany został p. Edward Michałowski z Poznania burmistrzem miasta Borku.**

Wprowadzenie w urząd nastąpiło przezemnie dnia 21 sierpnia 1922 r. — L. dz. 4646/22 St. —

Koźmin, dnia 28 sierpnia 1922 r.

Starosta
Czarnecki

Nr. 413. Województwo Poznańskie doniosło tudotąd okólnikiem swem z dnia 14. sierpnia 1922 r. L. dz. 7748/22 II. A., iż udzieliło zezwolenie na zbieranie składek po dumach na obszarze Województwa Poznańskiego na cele Domu Macierzyńskiego Zgromadzenia S. S. Dobrego Pasterza od Opaczności Boskiej na wniosek stawiony dnia 10 sierpnia 1922 r. w czasie od 1 września 1922 do 1. stycznia 1922. r.

Zbierający zaopatrzeni być muszą w odpowiednie legitymacje i w książeczki lub listy ze stronami numerowanemi poświadczone przez Urząd policyjny co niniejszem podaję do publicznej wiadomości.

— N. dz. 4954/22. St. I. —

Koźmin, dnia 25. sierpnia 1922 r.

Starosta Czarnecki

Nr. 414. W myśl art. 2 rozporządzenia Min. b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 10 marca 1922 r. (Dziennik Urzędowy b. Dzielnicy Pruskiej str. 372) a za zgodą interesowanych Rad Szkolnych miejscowych i Reprezentacyj szkolnych, Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego

1. przekazuje z dniem 1 lipca 1922 r. katolików z Targoszyc powiatu koźmińskiego członków katolickiej gminy szkolnej w Wyganowie powiatu koźmińskiego do Katolickiej gminy szkolnej w Kromolicach tegoż powiatu.

2. Katolików tych wyłącza się z terminem powyższem z katolickiej gminy szkolnej w Wyganowie.

Katolicy z Targoszyc płacić będą podatki szkolne z dniem 1 lipca 1922 r. do kasy katolickiej gminy szkolnej w Kromolicach powiatu koźmińskiego.

— L. dz. 87/22 II. Koźm. —

Poznań, dnia 14. lipca 1922 r.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego
Wydział II.
Za Kuratora
(—) Rankowski

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

— Nr. dz. 173/22 S. O. I. —

Koźmin, dnia 23 sierpnia 1922 roku.

Starosta, Czarnecki

Nr. 415. Województwo Poznańskie doniosło tu dotąd pismem swem z dnia 9 sierpnia 1922 r. L. dz. 7370/22 IIa. że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Nr. B. S. 2007 w Warszawie udzieliło na prośbę Polskiej Macierzy Szkólnej Zarząd Główny w Warszawie ul. Krakowskie Przedmieście Nr. 7 z dnia 25. 4. 1922. Nr. 539, w myśl § 1 przepisów, ogłoszonych w Monitorze Polskim Nr. 33 z dnia 11. II. 1921 roku pozwolenia na urządzenie jednorazowej kwesty w czasie od 3 do 10 maja włącznie 1923 r. po miastach i wsiach na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na cele oświatowe, połączone z działalnością rzeczonej Macierzy pod warunkiem, że Zarząd Macierzy, względnie osoby przez ten Zarząd wydelegowane dla celów kwestarskich będą ściśle przestrzegały przepisy okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 446 z dnia 4 II. 1922 roku ogłoszonego w wyżej wymienionym Monitorze Polskim, co niniejszem podaję do publicznej wiadomości.

— Nr. dz. 4863/22 St. I. —

Koźmin, dnia 21 sierpnia 1922 r.

Starosta, Czarnecki.

Nr. 416. **W sprawie przydziału internowanych do prac rolnych.**

W związku z niepogodą i strejkiem rolnym i spowodowaną w skutek tego zwłoką w zbiorze płodów rolnych napływały w ostatnim czasie liczniejsze wnioski o przydział internowanych do prac żniwnych, w celu uregulowania tych spraw, dla rolnictwa o doniosłem znaczeniu, i ujednolicenia całej akcji ze względu na bezpieczeństwo publiczne, utworzoną została z polecenia Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwa Rolnictwa przy Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu Komisja, na którą wyżej wymienione władze przelały prawo decydowania w sprawach zgłoszeń pracodawców rolnych o przydział do pracy internowanych. Zezwolenia na angażowanie internowanych będą mogły być udzielone na czas ściśle określony, nie dłuższy jednak nad jeden miesiąc, t. j. ostatecznie do 20. września r. b. Wnioski pracodawców rolnych winny być zaopatrzone w poświadczenie

1. odnośnego Starostwa wzgl. Komisarza obwodowego, że strejk w danym majątku został zlikwidowany
2. miejscowego Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy, że tenże w porozumieniu ze sąsiedniemi Urzędami nie jest w możności dostarczyć **terminowo** odpowiednich robotników rolnych z pośród bezrobotnej ludności cywilnej.

oraz 3. zawierać oświadczenie wnioskodawcy, że dotychczas zatrudnieni robotnicy w związku z angażowaniem internowanych nie byli i nie będą zwolnieni.

Gdyby okazało się, że dany majątek, korzystając z przybycia internowanych, zwolnił dotychczas zatrudnionych robotników. Komisja po zatwierdzeniu tego faktu zarządzi bezzwłoczne wycofanie internowanych z pracy. Wnioski o zezwolenie na przydział internowanych należy skierować do Województwa, Wydziału Pracy i Opieki Społecznej.

Powyższe podaję interesowanym do wiadomości.

— Nr. dz. 4869/22 St. I. —

Koźmin, dnia 21. sierpnia 1922 r.

Starosta, Czarnecki

Nr. 417. W gmini szkolnej Trzebin na 6 lat wybrani i przezemnie zatwierdzeni zostali:

a) **na członków rady szkolnej**
1. Kieliszkowski Michał, gospodarz w Trzebinie
2. Grzegorski Stanisław, " " "
3. Kordus Wawrzyn, " " "

b) **na reprezentantów**
1. Mazurek Ignacy " " "
2. Palicki Malenty, " " "
3. Gottschlik Ignacy, " " "

c) **na zastępców reprezentantów**
1. Larek Wojciech, " " "
2. Mazurek Andrzej, " " "

d) **na rendanta szkolnego**
1. Kieliszkowskiego Michała " " "

— Nr. dz. 168/22 S. O. I. —

Koźmin, dnia 21. sierpnia 1922 r.

Starosta Czarnecki

Obwieszczenia innych władz.

Nr. 418. 1. Wzywam Miejscowe Rady Szkolne całego powiatu, aby zawczasu postarały się o opał dla szkół, bo ceny węgla wkrótce znacznie się podniosą.

2. Wakacje jesienne naznaczam na czas od 24 września do 15 października.

Koźmin, dnia 4 września 1922 r.

Inspektor szkolny Chojecki.

Dział nieurzędowy

Odezwa wyborcza biskupów polskich

Dnia 5 listopada odbędą się wybory do naszego Sejmu, a dniu 12. listopada do Senatu.

Powinnością religijną i obywatelską biskupów waszych jest przypomnieć święte obowiązki, jakie ciążą w tej chwili na wszystkich mężczyznach i niewiastach, uprawnionych do głosowania.

Obowiązkiem pierwszym każdego dobrego obywatela katolika, by stanął do urny wyborczej. Ktoby wstrzymał się od głosowania, wyrządza największą krzywdę Ojczyźnie i sobie zarazem. Nie biorąc bowiem udziału w głosowaniu, sprawia, że posłem może zostać szkodnik narodowy.

Drugiem świętym obowiązkiem jes: oddajcie głosy swoje tylko na ludzi mądrych, uczciwych, szczerze religijnych, którzy całem swojem dotychczasowem życiem i całą swoją działalnością dają rękojmię i pewność, że zawsze i wszędzie będą bronili dobra całego państwa i słusznych praw wszystkich warstw jego, a niemniej praw i wolności naszego świętego Kościoła.

Nie godzi się, zaś, nie wolno głosować na wrogów Kościoła, na ludzi, co sieją rozterki między poszczególnemi klasami co rozpętali nienawiść między dziećmi jednej matki Ojczyzny. Dość już walk stronniczych! Państwo nasze jest w groźnym położeniu. Tylko miłość wzajemna, praca wytrwała, ofiara, moralność publiczna, oparta o zasady naszej świętej wiary, może nas ocalić.

Osobno przypominamy, abyście wyszyscy do głosowania uprawnieni żądali od tych, co staną jako kandydaci na posłów, jasnego i głośnego przyrzeczenia, że będą w Sejmie i w Senacie domagali się szkoły, gdzieby dzieci katolickie utrzymywały naukę i wychowanie w duchu katolickim od nauczycieli katolickich. Tak samo domagajcie się głośnej obietnicy, że w razie potrzeby wystąpią śmiało i nieugięcie jako obrońcy ślubów religijnych i nierozerwalności małżeństwa chrześcijańskiego.

I przy urnie wyborczej pamiętajcie na słowa zbawiciela: „Kto mnie wzywa przed ludzmi, tego i ja wyzwam przed Ojcem moim niebieskim“.

Odajcie więc głos wszyscy i to tak, żebyście przed Bogiem, przed własnym sumieniem, przed ludźmi, przed Sądem historji za głos oddany odpowiadać i ostać się mogli.

Komunikaty

Z sądu. W myśl polecenia Pana Prezesa Sądu Okręgowego w Ostrowie z dnia 14. sierpnia 1922 r. 1. Gen. VI. 1 a 136/22 wzywam wszystkich Panów Rozjemców w tutejszym powiecie do ścisłego przestrzegania przepisów a w szczególności używania nazw i pieczęci ustalonych ustawą o urzędach rozjemczych.

Tytuł „Sędzia polubowny“ którego niektórzy Panowie Rozjemcy używają nie odpowiada przepisom §§ 5 a ustawy o urzędach rozjemczych i panowie Rozjemcy winni zaniechać używania tego tytułu a posługiwać się słowem „rozjemca“ a znajdujące się na ich lokalach wywieszki z napisem „Sędzia Polubowny“ zastąpić wyrazem „Rozjemca“. Zerazem zaznaczam, że ustawę o urzędach rozjemczych nabyć można w Księgarni p. Kraszewskiego w Koźminie który podjął się do sprzedaży wydawnictwa Ustaw i odnośnych druków. pod. Malinowski

Dnia 16 i 17 września odbędzie się na placu lotniczym w Mieszkowie

Wystawa Rolnicza

zorganizowana przez Wicepatronat Kółek Rolniczych na powiat Jarociński.

Dzień 16 września jest przeznaczony na targ źrebaków, bydła, produktów rolniczych, — a mianowicie gatunkków siewnych zboża.

Liczny udział ziemiaństwa, włościan, przemysłowców i kupców jest zapewniony.

Wszystkich Szan. Wicepatronów i Prezesów Kółek Rolniczych, mianowicie z sąsiednich powiatów prosimy o łask. przybycie i zorganizowanie wycieczek zbiorowych.

Wstęp dla członków wycieczek zbiorowych obniżono na 300 mk. od osoby.

W sprawach wystawy należy się udawać pod adresem: Ks. Jan Donat, Mieszków.

KOMITET WYSTAWY ROLNICZEJ
w Jarocinie

Sprawy polskie

BANKNOTY 10-TYSIĘCZNE.

Ministerjum skarbu zarządziło druk nowego rodzaju banknotów, mianowicie wartości 10 tysięcy marek. Zarządzenie to ma celu ułatwienie obrotu pieniężnego. Druk nowych banknotów już się rozpoczął i

będzie niebawem ukończony. Będą one o jedną szóstą część mniejsze od dotychczasowych banknotów tysiącmarkowych koloru piaszczystego. Rysunek przedstawia w deseniu 2 główki kobiece, zwrócone do siebie. Zasługuje na uwagę, że banknoty te całkowicie wykonane są w kraju.

PRAWDA O GDYNI.

Pogłoski o zaprzestaniu robót około budowy portu w Gdyni, niestety, potwierdzają się. Minister Skarbu, Jastrzębski, wniósł na radzie ministrów wniosek o cofnięcie kredytów na budowę portu na przeciąg lat pięciu i udzielenie ich jedynie na utrzymanie robót już wykonanych. Wniosek ten Rada ministrów zatwierdziła.

ODSZKODOWANIE ZA RABUNKOWĄ GOSPODARKĘ NIEMIECKA.

W tych dniach Rada ministrów ratyfikowała umowę z Niemcami, dotyczącą zwrotu urządzeń i materjałów przemysłowych wywiezionych z Polski do Niemiec w czasie okupacji.

Na mocy tej umowy Polska zrzeka się dalszego poszukiwania i identyfikacji na terytorjum niemieckiem, tudzież restytucji, to jest prawa, wynikającego z art. 238 Traktatu wersalskiego: 1. materjału przemysłowego i kabli, 2. maszyn i narzędzi rolniczych, 3. taboru i materjału dróg żelaznych wąskotorowych, 4. dzwonów, przedmiotów kultu, tudzież ruchomości użytku domowego i osobistego, zabranych z ziem polskich w okresie wojny i okupacji.

Wzamian za to Niemcy zobowiązały się dostarczyć Polsce 1045 ton kabli, z tego połowę nowych oraz 2000 ton maszyn i instalacyj przemysłowych, w tem 600 ton nowych, średniej wartości po 1100 mk. złotych za tonę. W liczbie 1400 ton materjału przemysłowego, używanego w dobrym stanie mają być dostarczon 350 ton materjału elektrycznego, 50 ton turbodynamo, 700 ton obrabiarek, 140 ton lokomobil i walców parowych, 70 ton szarpaczy i 90 ton materjału rożnego jak kotły, żórawie itp.

Wymieniony materjał przemysłowy ma być dostarczony w ciągu 8 miesięcy od daty podpisania układu tj. do 1 kwietnia 1923 r. z wyjątkiem nowego materjału przemysłowego, który będzie dostarczony w ciągu 12 miesięcy. Ponieważ dotychczasowa akcja restytucyjna w dziedzinie materjału przemysłowego, prowadzona przez główny urząd likwidacyjny, dała w wyniku 3500 ton maszyn i instalacyj, przeto w wyniku całej akcji restytucyjnej Polska otrzyma ogółem materjałów przemysłowych z powrotem 55000 ton, maszyn i instalacyj oraz 1035 kabli.

Wiadomości miejscowe

Polskie Olędry pow. Koźmin. W niedzielę dnia 3 sierpnia 1922 r. zostało tutaj koło śpiewadzkie pod nazwą „Halka" założone. Założycielem Koła jest pan St. Kurkiewicz, organista z Koźmina. „Halka" liczy obecnie 40 czynnych członków i to 30 kobiet i 10 mężczyzn. Prezesem jest p. Tomaszewski, sekretarzem p. Szczęśniak, skarbnikiem p. Orkel, bibliotekarzem pan Berlak a dyrygentem nauczyciel pan Fait. Nowemu Kołu staropolskie „Szczęść Boże".

Kronika policyjna

Dnia 4. 8. 22 wieczorem o godzinie 10 został robotnik Piotr Grzesiak z Wielowsi z dubeltówki raniony przez p. Józefa Mence z Bułakowa, który użył broni palnej przed napadnikami w własny obronie. Ciężko ranionego odstawiono do powiatowego szpitala w Koźminie. — Dnia 5. VIII. 22 około godziny 17 podczas starcia pomiędzy strejkującemi a właścicielem majętności Gościejew p. Franciszkiem Kulinskim zabity został 16 letni robotnik Franciszek Józefiak z Skałowa i robotnik Antoni Szczepaniak z Psiegopola oraz przeszło 10 rannych — Dnia 7. VIII. 22 usiłowali strejkujący w liczbie 60 robotników napaść majętność Gościejew. Tłum został na czas przez policje rozbrojony, zaś Franciszka Zielonke z Kaczagórki i Stanisława Korkosa z Borku którzy byli na czele z bronią palną aresztowano. — Dnia 8. 8. 22 aresztowano Bartkowiaka Michała, Kaczmarka Jana, Burdziąga Jana i Zdumka Michała z Starej Obry którzy odpędzili chętnych od pracy podburzając do gwałtu. — Dnia 10. 8. 22 dla własnego bezpieczeństwa ulokowano w areszcie policyjnym nietrzeźwego Sz I. z Ostrowa, S. A. z Krępy pow. Ostrów i K. B. z Kobylina. - W nocy z dnia 11. na 12. VIII. 22 włamali się 3 zamask. oknem do pomieszkania Karoliny Jaworskiej w Nowej Obrze i usiłowali dokonać napad rabunkowy. — Dnia 14. 8. 22 umieszczono w areszcie policyjnem nietrzeźwego St. A. z Sapieżyna dla własnego bezpieczeństwa. — Dnia 18. 8. wyśledzono sprawcę kradzieży jednej świni w dniu 4. 5. 22 w Koźminie na szkodę Józefa Pieprzyckiego z Starej Obry. Do winy przyznał się robotnik A. K. z Koźmina. — Dnia 24. 8. 22 aresztowano Mayera Franca z Schützen pow. Drezno i Waltera Maksa z Drezna za nielegalne przekroczenie granicy Polski. — W dniu 26. 8. odprowadzono do tut. więzienia Kleina Alojzego z Nowacerkiew pow. Starogard który nie zadowolił się przy żebraniu odebranego placka, skradł z chlewa p. Wasielewskiego w Staniewie pare butów wart. 20 000 mk., uciekł, lecz na polu przytrzymany i oddany w opiekę Policji. — Dnia 30. VIII. 22 zostawił Wincenty Bryl z Białego Dworu u Jana Piske w Koźminie rower na przechowanie kilka godzin. Po powrocie ze zabawy roweru u P. już nie było. Winny będzie pociągnięty do kary. — Dla własnego bezpieczeństwa osadzono następujące nietrzeźwe osoby: 24. 8. 22 A. z Nowejwsi, N. St. z Poznania i K. A. z Koźmina. 26. 8. 22 R. T. z Wrotkowa. 29. 8. 22 G. W. z Polskich Olędrów i K. W. z Koźmina. 30. 8. 22 K. W. z Pogorzeli i H. z Lipówca.

Wiadomości pozamiejscowe

Gospodarze zabezpieczajcie wasze żniwo od ognia. Zboża są w stodołach lub brogach. Zanim się je wymłóci, przejdzie sporo czasu. Ażeby w tym czasie nic złego się nie stało, należy je zabezpieczyć od ognia. Wprawdzie płacenie składek od zabezpieczenia nie jest rzeczą bardzo przyjemną, lecz strzeżonego Pan Bóg strzeże.

Kto traci prawo do emerytury? Jak się dowiadujemy, wydaleni w drodze dyscyplinarnej funkcjonarjusze państwowi tracą wszelkie prawa do emerytury bez względu na to, czy przed wystąpieniem do polskiejej służby państwowej byli uprzednio emerytami jednego z państw zaborczych, czy też nabyli prawa emerytury według przepisów ustawy emerytalnej z 28 lipca 1921 r.

Ile miejsc siedzących zawierają przedziały kolejowe? Nieustanne spory między służbą kolejową a podróżnymi spowodowały Ministerjum Kolei do ogłoszenia, że należy, umieszczać w przedziałach klasy pierwszej po sześć osób, a po trzy osoby w półprzedziałach, zaś w przedziałach klasy drugiej należy sadowić po ośm, względnie sześć osób, zależnie od typu wagonu, przyczem należy zaznaczyć że ławki dwa razy przedzielone są przeznaczone tylko dla trzech osób. W przedziałach klasy trzeciej należy zawsze umieszczać po 10 osób.

Echa strajku rolnego. Redakcja „Illustracji Polskiej", pisma, uwzględniającego przedewszystkim wydarzenia chwili bieżącej, da w przyszłym numerze, który wyjdzie dnia 2 września rb., doskonałe zdjęcia ze strajku rolnego w Wielkopolsce. Zdjęcia te stanowią prawdziwę atrakcję numeru, którego ukazanie się oczekiwanie jest z wielkiem zainteresowaniem.

Poznań. (Zabójstwo.) Wczoraj około godziny 9 wieczorem w dawniejszym ogrodzie Strzeleckim siedziało kilku młodzieńców, zabawiając się grą na cytrze. Doszedł do nich niejaki Marjan Spychała — człowiek 23-letni, znany z awantur i gwałtownego charakteru, i kazał im ogród opuścić, na co się młodzieńcy nie zgodzili. Przyszło do awantury, w czasie której Spychał wyjął nóż i wbił go w okolice serca 18-letniemu Leonowi Kadale, zamieszkałemu przy ulicy Wenecjańskiej 11—12, tak, że na miejscu wyzionął duha. Awanturnik zranił dalej drugiego młodzieńca, Antoniego Kaczmarka bardzo ciężko w brzuch. Ciężko rannego odwieziono do lazaretu, gdzie natychmiast musiano dokonać operacji. — Spychał uciekł; aresztowano go w Główni. — Zbrodniarz przyprowadzony na policję, okazywał skruchę, płakał i uniewinniał się, że zbrodnie popełnił w stanie nietrzeźwym.

Poznań. (Zagadkowe okrycie.) Pewna pani, czyniąca zakupy na starym Rynku, znalazła przy wybieraniu cebuli wśród tejże dwa pierścionki, jeden z perłą, drugi z białymi kamkami. Pierścionki złożone są do dyspozycji prawowitego właściciela wzgl. właścicielki w biurze I. komisarjatu policyjnego przy Wielkich Garbarach.

Fałszerze listów przewozowych. Przed III. Izbą karną w Poznaniu stawali wczoraj kupcy Józef Nowakowski z Łodzi i Stanisław Nowicki z Grudziądza oskarzeni o oszustwa na szkodę poznańskich firm zbożowych za pomocą fałszowanych listów przewozowych Oskarzony Nowicki podrabiał pieczęcie kolei na listach, które potem, wypełnione odpowiednim tekstem, Nowakowski okazywał kupcom, ofiarując im jako właściciel firmy Górski i Sp. w Świeciu figurującą na listach ilości żyta na sprzedaż. Firmy reflektujące wypłaciły mu przy tem zaliczki, mianowicie firma Kaczmarek 750 000 mk. firma Wł. Radomski miljon mk. od firmy „Plon" N usiłował wyłudzić dwa miljony. Sąd skazał Nowakowskiego na 4 lata, a Nowickiego na 3 lata więzienia.

Prawdziwy Cymes. W pismach warszawskich czytamy taką opowieść:

W konsulacie holenderskim w Warszawie (Aleje Jerozolimskie 17), służył w charakterze gońca 16-letni Bernard Cymes. syn właściciela jatki mięsnej (Hoża 13). Przed czterema tygodniami konsul holenderski wysłał do jednego z obywateli holenderskich, zamieszkałego we Francji, list z 40-ma dolarami. Na pocztę główną w Warszawie wysłany był z listem, jak zwykle Cymes, który też z zadania wywiązał się dobrze, przyniósł bowiem recepis, jako dowód wysłania listu. Aliści po kilku dniach, konsul otrzymuje odpowiedź z Francji, że adresat list wprawdzie otrzymał, ale dolarów, o których mowa w liście nie było. Wówczas konsul zażądał przysłania sobie koperty, w której wysłał pieniądze, zwykle bowiem na kopertach stawiał swój podpis. W tych dniach żądaną kopertę konsul otrzymał i stwierdził, że nie była to koperta, w której wysłane były pieniądze. Podpis jego wprawdzie był na kopercie umieszczony ale sfałszowany. Okazało się, że sprytny Cymes w drodze na pocztę kopertę zamienił, dolary zaś zabrał. Prawda wyszła na jaw, tembardziej, że Cymes od czasu wysłania owego listu zaczął się bawić i żyć wesoło. Zatrzymany Cymes dolarów już nie posiadał, miał jednak w domu 15 000 mk. niemieckich, które mu zabrano. Nie chce on powiedzieć, skąd posiada marki niemieckie, twierdzi, że grał na giełdzie. Sprawa skierowaną została do sądu. Cymes, jak widać jest dobrym kandydatem na aferzystę.

Pismo, z którego czerpiemy tę wiadomość nie podaje jakiej narodowości jest Cymes. Nazwisko wskazuje, że jest żydem. —

Zyskowny zawód. Pewnemu żebrakowi w Grudziądzu chciano dać zatrudnienie jako drwal. Żądał on 1000 mk. za godzinę i zaznaczył, że żebranina „zarabia" 700—800 mk. Wobec tego nie potrzeba się dziwić, że ludzie z „cechu" żebraczego nie lubią zabierać się do uczciwej pracy.

W naszym rejestrze handlowym A. zapisano dzisiaj pod Nr. 28 przy firmie

— Moritz Süssmann — Koźmin —

że firma została wymazaną.

Koźmin, dnia 2 września 1922 r.

Sąd powiatowy

Obwieszczenie!

Po przymusowem zatwierdzeniu zarządu przystąpił ostatni do stwierdzenia wykonanych prac i ustalenia dotychczasowych kosztów spółki. Po zbadaniu rachunków ustalił Zarząd na ostatniem posiedzeniu tymczasowe wydatki na sumę 2 100 000,— mk., ktore w myśl § 12 a. ustawy z dnia 19. 11. 1922 ponieść muszą wspólnie — stosownie do posiadanego obszaru gruntów — członkowie spółki drenarskiej Koźmin. Spis członków oraz repartycja kosztów spółki wyłożono w biurze przewodniczącego w ratuszu (biuro burmistrza) na przeciąg czterech tygodni i **to od 7 września do włącznie 4 października 1922 r.** W tym czasie wolno członkom spółki wyżej podany spis i repartycję przejrzeć i ewentualne sprzeciwy przeciwko wysokości ustalonych kosztów wnieść na ręce przewodniczącego.

Ustalone koszta są płatne w czterech równych częściach a mianowicie **pierwsza część pierwszego października 1922, druga pierwszego stycznia 1922, trzecia pierwszego kwietnia 1923, czwarta pierwszego lipca 1923.** Pieniądze odbiera kasa miejska w Koźminie. Wszystkich członków spółki drenarskiej Koźmin wzywam niniejszem do zapłacenia ustalonych kosztów we wyżej podanych terminach. Po upływie ustalonych terminów zapłaty nastąpi przymusowe ściągnięcie przez władze Administracyjne. Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

Dla wyjaśnienia podaję do wiadomości, że na mocy orzeczenia Urzędu Meljoracyjnego Poznań I. przyłączone wszystkie obszary opornych do spółki drenarskiej Koźmin w drodze przymusowej, zatem wszyscy którzy w obrębie terenu spółki drenarskiej Koźmin posiadają grunta są bezspornie członkami tejże spółki.

Przewodniczący

Spółki Drenarskiej Koźmin

(—) Nowakowski, burmistrz.